

Shrovetide și Carnavalul - Mascaradă sau nevoie de bază?

Prof. Dr. Mezger a fost interviuat de Horst Buchmann

Profesorul Dr. Werner Mezger a devenit profesor în 1989 cu o lucrare despre ideea de prost și despre obiceiurile de carnaval. Din 1996, Mezger este profesor de folclor la Freiburg im Breisgau și director al Institutului de folclor al germanilor din Europa de Est din această localitate.

Ce este caracteristic locurilor de "păcălire" șvabești-alemannice? Este același tenor de bază sau există diferențe majore?

Tenorul de bază este cu siguranță același. Oamenii din zona șvabă-alemană nu vor să se îmbete. Ei vor să se distreze, dar vor să transmită și bucurie. Ei au un sentiment de coeziune dincolo de zilele de carnaval și se implică pe tot parcursul anului. De exemplu, acum în campaniile de ajutorare a Ucrainei. Peste tot există un simț foarte puternic al comunității. Dar, în zilele noastre, este și experiența unei anumite atemporalități. Factorul timp joacă un rol important. Pentru noi, timpul este foarte mult ieșit din comun. Și-a pierdut ritmul. Transformăm noaptea în zi, mergem la schi pe ghețari vara și în Caraibe iarna. Nici măcar săptămâna nu mai are un ritm. Shrovetide, pe de altă parte, este un punct fix al anului. Trăim pentru el atunci când se apropie. Trăim din ea când se termină.

Ce deosebește Fasnetul șvabo-alemannic de Carnaval?

În Köln a existat aproape aceeași mascarada ca în sud până la Revoluția Franceză. Peste tot cele mai vechi măști au fost din figuri diavolești, abia mai târziu costumele au devenit mai libere. În timpul Iluminismului și datorită schimbărilor napoleoniene din lume, sărbătorile s-au prăbușit în cele din urmă. Mai târziu, sub prusaci, oamenii din Köln au făcut încercări prudente de renaștere prin introducerea de parade tematice cu un caracter romanticizant. „Eroul Carnavalului” și-a făcut drum în oraș și a fost căsătorit cu Prințesa Venezia.

La mijlocul secolului al XIX-lea, mai precis în jurul anului 1848, oamenii au devenit pentru prima dată conștienți de tulburările sociale din timpul sărbătorilor de Rusalii și al Carnavalului: oamenii de rând nu mai puteau lua parte la balurile elegante. Ei se simțeau ca simpli figuranți în paradele, care erau concepute de haute volée.

Acest lucru a fost valabil atât în Renania, cât și în regiunea germanică. Și în Rottweil, oamenii de rând se simțeau tratați cu aroganță de către cei de sus în timpul carnavalului, deoarece numai ideile lor puteau fi puse în aplicare în paradele tematice. Acest lucru a dus în cele din urmă, în 1870, la faptul că artizanii din Rottweil pur și simplu și-au scos din nou din dulapuri și cufere vechile costume de "proști". Această regresie la fostul Mummenschanz nu s-a întâmplat la Köln. Însă, pentru a aduce împreună diferitele clase sociale la carnaval, locuitorii din Köln au descoperit cântecul. Până în prezent, nicăieri nu se cântă mai mult la carnaval decât în Köln.

De unde vine de fapt nevoia de bază de a sărbători Shrovetide?

La început, Shrovetide a fost un obicei economic. La începutul Postului Mare, oamenii au încetat să mănânce anumite alimente; fără carne sau produse lactate. S-a putut opri sacrificarea animalelor mari, asta nu era o problemă. Puii au ajuns în oalele de ciorbă ale nobilimii. Cei rămași au depus ouă. La sărbătorirea Shrovetide, s-au adăugat și alte lucruri. Era cânt, dans, teatru. Până în secolul al XV-lea, biserica nu a fost critică la adresa Shrovetide. Teologii le-au oferit oamenilor un fel de ieșire înainte de Postul Mare, înainte de a intra în perioada abstenenței. În analogie cu Augustin, ei au echivalat mai târziu Shrovetide cu starea diavolului și Postul cu starea lui Dumnezeu. Prin urmare, cele mai vechi măști de carnaval cunoscute au fost diavolii.

Ce îi face Fasnet cuiva care participă la paradă?

În fiecare an, în calitate de bufon activ, te întrebi de ce o faci. De exemplu, te plimbi prin orașul Rottweil în costum și mască, iar oamenii se uită la tine de parcă ai fi o vacă premiată. Abia foarte treptat îți dai seama că nici măcar nu te recunosc și că ești un mister pentru ei. Acest lucru deschide posibilități sociale complet noi. În calitate de bufon, te poți adresa cu un "tu" familiar unor oameni demascați cu care nu ai niciun contact în viața normală. Puteți, de exemplu, să angrenați celebrități locale în conversații amuzante și să le "recitiți", adică să le dați peste nas cu prostiile pe care și le-au permis în timpul anului. În spatele măștii, sunteți altcineva. Într-un fel, puteți participa la lumea dvs. de zi cu zi dintr-o perspectivă complet nouă.

Pot oamenii interesați din Bulgaria sau România să înțeleagă cu adevărat acest tip de carnaval?

Intr-adevar pot! În special măștile și deghizările din sudul Germaniei sunt orice altceva decât străine spectatorilor români și bulgari. Cu așa-numitele „Kukeri” și „Survakari”, Bulgaria are o bogăție enormă de măști de carnaval. În România, sau mai exact în Transilvania, există chiar și o tradiție de carnaval care seamănă înșelător cu obiceiurile șvabo-alemannice. Acestea sunt așa-numitele „Urzeln” din Agnita, ale căror haine negre Fleckles și cozi de vulpe arată ca „Häs” din „Hänsele” Überlingen.

Mulți locuitori din Agnita care au fugit sau au fost alungați au venit în sudul Germaniei după război. Destul de mulți și-au adus chiar și hainele originale cu ei, o mărturie impresionantă a dragostei lor față de patria lor. Și în Großsachsenheim, lângă Ludwigsburg, ei au continuat de atunci să cultive obiceiul vechiului lor oraș natal.

Personaje de carnaval precum cele din sud-vestul Germaniei pot fi găsite în douăzeci de țări europene. Se întind din Spania până la Marea Neagră, din Sicilia până în Anglia. Și când îi întâlnești - în orice oraș de carnaval - au ceva ca un aer de eternitate în ei: măștile rămân mereu tinere, doar cei care le poartă dedesubt îmbătrânesc. Atunci când rochia unui bufon este moștenită și transmisă generației următoare, defunctul trăiește în fosta sa mască și în „Häs” care îl însoțește.

Văzută în această lumină, Shrovetide nu este doar distracție sau amuzament, ci poate fi, de asemenea, foarte provocator și duce direct la inimă.